

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventurae Ordinis Minorum, S. R. E. Cardinalis,
Episcopi Albanensis, Seraphici Doctoris Ecclesiae, De Vita
S. Patris Francisci, Liber I.**

Bonaventura <Sanctus>

Antverpiæ, 1597

Capvt XIV. De patientiâ ipsius. & transitu mortis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41460

gelum ascendentem ab ortu solis, qui signum in te habeas Dei viui; & prædictis dat firmitatem fidei, & ab eis accipit testimonium veritatis. Ecce iam septem apparitionibus crucis Christi, in te, & circa te secundum ordinem temporum mirabiliter exhibitis & monstratis, quasi sex gradibus ad istam septimam, in quâ finaliter requiescis, peruenisti. Christi namque crux in tuæ conuersionis primordio, tam propòsita quàm assumpta, & dehinc in conuersationis progressu per vitam probatissimam baiulata, in te ipso continuè, & in exemplum aliis demonstrata; tantâ certitudinis claritate, ostendit Euangelicæ perfectionis apicem te finaliter conclusisse: vt demonstrationem hanc Christianæ sapientiæ, in tuæ carnis puluere exaratam, nullus verè deuotus abiiciat, nullus verè fidelis impugnet, nullus verè humilis paruipendat; cum sit verè diuinitus expressa, & omni acceptione condigna,

Septies Crux
confixi appari-
tioni facta.

CAPVT XIV.

De patientiâ ipsius. & transitu mortis.

CHRISto iam igitur cruci confixus Franciscus, tam carne quàm spiritu, nō solum Seraphico amore ardebat in Deum: verum etiam sitiebat cum Christo crucifixo, multitudinem saluandorū. Faciebat proinde, quoniam propter excrecentes in pedibus clauos, ambulare non poterat, corpus emortuum per ciuitates & castra circumuehi: vt ad crucem Christi ferendam ceteros animaret. Fratribus quoque dicebat; *Incipiamus, fratres, seruire Domino Deo nostro: quia usque nunc parum profecimus.* Flagrabat etiam desiderio magno, ad humilitatis redire primordia, vt

§. I.

Facto erat
corpore, non
animò.

leprosis sicut à principio ministraret: corpusq; iam præ labore collapsum, reuocaret ad pristinam seruitutem. Proponebat Christo duce, se facturum ingentia: & fatiscentibus membris, spiritu fortis & feruidus, nouo sperabat certamine de hoste triumphum. Neque enim languor vel desidia locum habet, ubi amoris stimulus semper ad maiora perurget. Tanta autem in eo carnis ad spiritum erat concordia, tanta obedientiae promptitudo: quod cum ille ad omnem niteretur sanctitatem pertinere, ipsa non solum non repugnaret, sed præcurrere niteretur.

2.

*Incipit ag-
itare ad moriē*

Vt autem viro Dei cumulus meritorum accresceret, quæ omnia verè in patientiâ consummantur: cœpit infirmitatibus multimodis laborare tam grauius, ut vix in eo membrum aliquod remaneret, absque ingenti passionis dolore. Ad hoc tandem, per varias & diuturnas, ac continuas ægritudines deductus est, ut consumptis iam carnibus, quasi sola cutis ossibus cohereret. Cumq; duris corporis angeretur doloribus, illas suas angustias non penarum censebat nomine, sed sororum. Cum autem semel grauius solito, dolorum vrgeretur aculeis, quidam frater simplex dixit ad eum; Frater ora Dominum, ut mitius tecum agat: manum enim suam plus debito, super te grauare videtur. Quo audito, vir sanctus, cum eiulatu exclamans, ait; Nisi noscerem in te simplicem puritatem, tuum ex nunc abhorrerem consortium: qui ausus fueris circa me, diuina iudicia reprehensibilia iudicare. Et licet totus esset attritus, grauis prolixitate languoris, proiciens se in terram, ossa debilia duro casu collisit. Et deosculans humum; Gratias, inquit, tibi ago Domine Deus, de omnibus his doloribus meis: teque mi Domine rogo, ut centuplum, si tibi placuerit,

tuerit, addas: quia hoc erit mihi acceptissimum, ut affligens me dolore, non parcas, cum tuæ sanctæ voluntatis adimpletio, sit mihi consolatio superplena. Videbatur propterea fratribus, quod quasi alterum Iob viderent: cui cum languor cresceret carnis, crescebat simul & vigor mentis.

Ipse autem obitum suum longè antè præsciuit: dieq; transitus imminente, dixit fratribus, sui corporis tabernaculū deponendū in proximo; quemadmodum sibi fuerat reuelatum à Christo. Cum itaque per biennium, ab impressione sacrorum Stigmatum, anno videlicet à suâ conuersione vigesimo; multis fuisset angustiantū infirmitatum probatiuis tunctionibus cōquadratus, tanquam lapis in supernæ Hierusalem ædificio collocandus; & tanquam ductile opus sub multiplicis tribulationis malleo, ad perfectionem adductus: ad sanctam Mariam de Portiunculâ se portari poposcit: quatenus vbi acceperat spiritum gratiæ, ibi redderet spiritum vitæ. Quod cum fuisset perductus, ut veritatis exemplo monstraret, quod nihil erat illi commune cum mundo, in illâ infirmitate tā graui, quæ omnem languorē conclusit, super nudam humum se totum nudatū in spiritus feruore prostravit: quatenus horâ illâ extremâ, in quâ poterat adhuc hostis irasci, nudus luctaretur cum nudo. Decubans sic in terrâ, saccinâ veste depositâ, faciē solito more leuauit in cælū: & intendens illi gloriæ totus, manu sinistrâ dextri lateris vulnus ne videretur, obtexit. Et ait ad fratres, *Ego quod meum est feci: quod vestrum est, Christus edoceat.*

Illacrymantibus autem sociis Sancti, qui miro fuerāt cōpassionis telo percussi, vnus ex eis, quem vir Dei Guardianum suū esse dicebat, votū ipsius diuinâ inspiratione cognoscēs, festinus surrexit: & acce-

3.
Iob 1. 22.
& 2. 10.

Anno vigesimo à suâ conuersione mortuus, ætatis circiter XLV.

Huius præsentis.

4.

acceptam cū chordā & fœmoralibus tunicā, pauperculo Christi obtulit, dicens; Hæc tibi tanquam pauperi commodo, & tu illa suscipias obedientiæ sanctæ mandato. Gaudet ex hoc vir sanctus, & iubilat præ lætitiā cordis: quoniam fidem tenuisse Domina paupertati, vsque in finem se vidit: palmasq; leuans ad cælum, Christum suum magnificat, pro eo quod exoneratus ab omnibus, liber vadit ad ipsum. Fecerat enim hæc omnia paupertatis zelo, vt nec habitum quidem vellet habere, nisi ab alio commodatū. Voluit certè per omnia Christo crucifixo esse conformis, qui pauper & dolens, & nudus in cruce pependit. Propter quod, & in principio conuersionis suæ nudus remāsīt coram Antistite: & in consummatione vitæ, nudus voluit de mundo exire: fratribusq; sibi assistentibus in obedientiā caritatis iniūxit, vt cū viderent eum iam esse defunctū, per tam longum spatium, nudum super humū iacere permitterent, quod vnius miliarij tractū suauiter quis perficere posset. O verè Christianissimum virum, qui & viuens Christo viuenti, & moriens morienti, & mortuus mortuo, perfectā esse studuit imitatione conformis, & expressā promeruit similitudine decorari.

Nis Ius Christi
fio similis vobis
lucit mori.

Cap. 2 §. 4.

f.
Exhortatio
eius ad fratres

Horā denique sui transitus propinquante, fecit fratres omnes existentes in loco ad se vocari: & eos consolatoriis verbis, pro suā morte demulcens, paterno affectu ad diuinū est hortatus amorē. De patientiā, & paupertate, & sanctæ Romanæ Ecclesiæ fide, seruandis, sermonē protraxit, ceteris institutis sanctū Euangelium anteponebat. Circūsedentibus verò omnibus fratribus, extēdit super eos manus, in modū crucis brachiis cancellatis: (pro eo quod hoc signum semper amabat) & omnibus fratribus tam præsētibus quàm absētibus, in crucifixi vir-

tute

tute ac nomine benedixit. Insuper & adiecit; *Va-* ^{Fratribus com-}
lete filij omnes in timore Dñi, & permanete in eo ^{nibus benedi-}
semper. Et quoniã futura tentatio & tribulatio ap- ^{xit.}
propinquat: felices qui perseverabunt in his quæ
cœperunt. Ego verò ad Deum propero, cuius gratiæ
vos omnes cōmendo. Suavi huiusmodi admoni-
tionē completā, iussit Deo vir carissimus, Euange-
liorū sibi codicē apportari: & Euangelium secundum
Ioannem, quod incipit ab eo loco, "Ante diē festū" ^{Ioan. x. 1. 2.}
Paschæ, sibi legi poposcit. Ipse verò prout potuit, in
huius Psalmi vocē erupit; "Voce meā ad Dominum" ^{Psalm. 141. 1.}
clamaui, voce meā ad Dominum deprecatus sum; & ad
finem vsque complevit. Me, inquit, expectant iusti,
donec retribuas mihi. Tandem cūctis in eum com-
pletis mysteriis, animā illa sanctissimā, carne solu- ^{Anima eius}
tā, & in abyssum diuinæ claritatis absorptā, beatus ^{corpore soluta,}
vir obdormiuit in Domino. ^{ad Deum}
migrat.

Vnus autem ex fratribus & discipulis eius, vidit
 animam illam beatam sub specie stellæ præfulgi-
 dæ, à candidā subuectam nubeculā, super aquas
 multas in cælum recto tramite sursum ferri: tan-
 quam sublimis sanctitatis candore prænitidam, &
 cælestis sapientiæ simul & gratiæ vbertate reple-
 tam; quibus vir sanctus promeruit locum introire
 lucis & pacis, vbi cum Christo sine fine quiescit.
 Minister quoque fratrum in terrā Laboris tunc
 erat Frater Augustinus, vir utique sanctus & ius-
 tus: qui in horā ultimā positus, cum iam diu per-
 didisset loquelam, audientibus qui astabāt, subitò
 clamauit & dixit, *Exspecta me pater, expecta: ecce*
iam venio tecū. Quærentibus fratribus, & admi-
rantibus multum, cui sic loqueretur: audacter re-
spondit; Nōne videtis patrem nostrū Franciscum, ^{Minister qui}
qui vadit ad cælum? Et statim sancta ipsius anima ^{dam mox se-}
migrans à carne, Patrem est sequuta sanctissimū. ^{quirit præ-}
euntem.

Episco-

7.

Episcopus Assisinas, ad oratorium S. Michaelis in monte Gargano, tunc temporis peregrinationis causâ perrexerat. cui B. Franciscus apparens nocte transitûs sui, dixit, Ecce relinquo mundum, & vado ad cælum. Manè igitur surgens Episcopus, sociis narrauit quæ vidit: & Assisium rediens, cum sollicitè perquisisset, certitudinaliter cōperit, quòd eâ horâ, quâ sibi per visionem innotuit, beatus Pater ex hoc mundo migravit. Alaudæ aues lucis amicæ, & crepusculorum tenebras horrescentes, horâ transitus sancti viri, cum iam esset noctis sequutura crepusculum, venerunt in multitudine magnâ super tectum domus: & diu cum insolitâ quadam iubilatione rotâtes, gloriæ Sancti, qui eas ad diuinas laudes inuitare solitus erat, tam iocundum quàm euidentis testimonium perhibebant.

*Alaudæ aues
adulant ad
pællum.*

CAPVT XV.

*De canonizatione ipsius, & translatione
corporis sacri.*

§. I.

RANCISCVS igitur seruus & amicus Altissimi, Ordinis Minorum fratrum institutor & dux, paupertatis professor, patientiæ forma, veritatis præco, sanctitatis speculum, & totius Euangelicæ perfectionis exemplar: supernâ præuētus gratiâ, ordinato progressu, ab infimis peruenit ad summa. Hunc virum mirabilem, utpote paupertate prædiuitem, humilitate sublimem, mortificatione viuidum, simplicitate prudentem, omniq; morum honestate conspicuum: quem in vitâ Dominus mirabiliter effecerat clarum, in morte fecit incomparabiliter clariorem. Beato namque viro migrante à seculo, spiritus ille sacer domum æternitatis ingrediens, fontisq;